

Nasjonal behandlingstjeneste for organtransplantasjon

Konferanse for nasjonale tjenester 12. sept. 2024.

Janne Marlene Gripheim

Avdelingsleder avdeling for transplantasjonsmedisin

Leder nasjonal behandlingstjeneste for
organtransplantasjon

Agenda

- Nasjonal behandlingstjeneste for organtransplantasjon
- Status organdonasjon og transplantasjon
- Nasjonal behandlingstjeneste som aktør i nasjonalt oppdrag

Nasjonalt behandlingstjeneste for organtransplantasjon

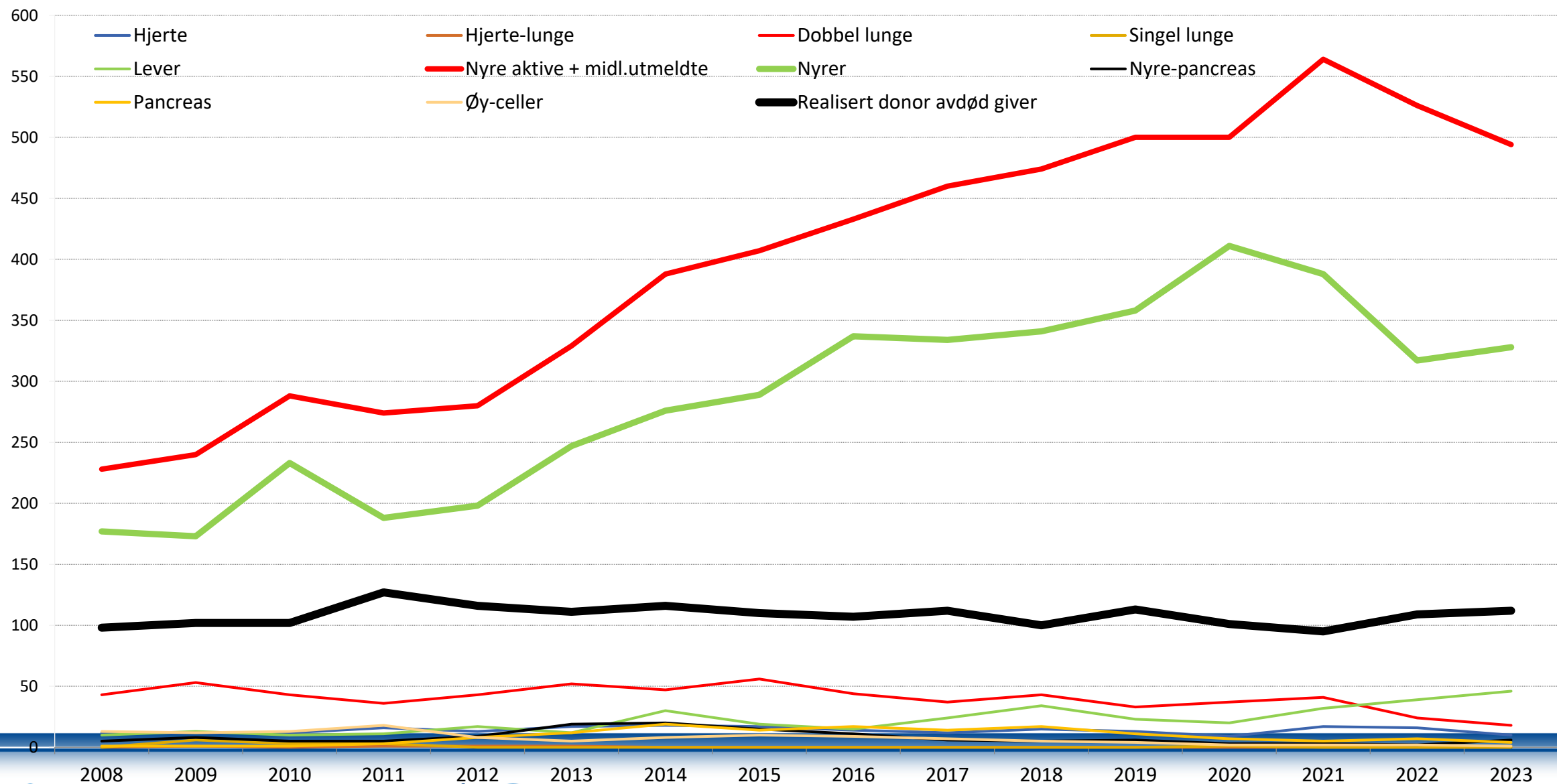
Organtransplantasjon er et behandlingstilbud ved svikt i vitale organer som nyre, hjerte, lunge, lever og diabetes der vanlig medisinsk behandling ikke gir tilfredsstillende resultat.

Tilbudet om behandling av alvorlig organsvikt omfatter også innsetting av kunstig hjertepumpe (LVAD) ved alvorlig hjertesvikt.

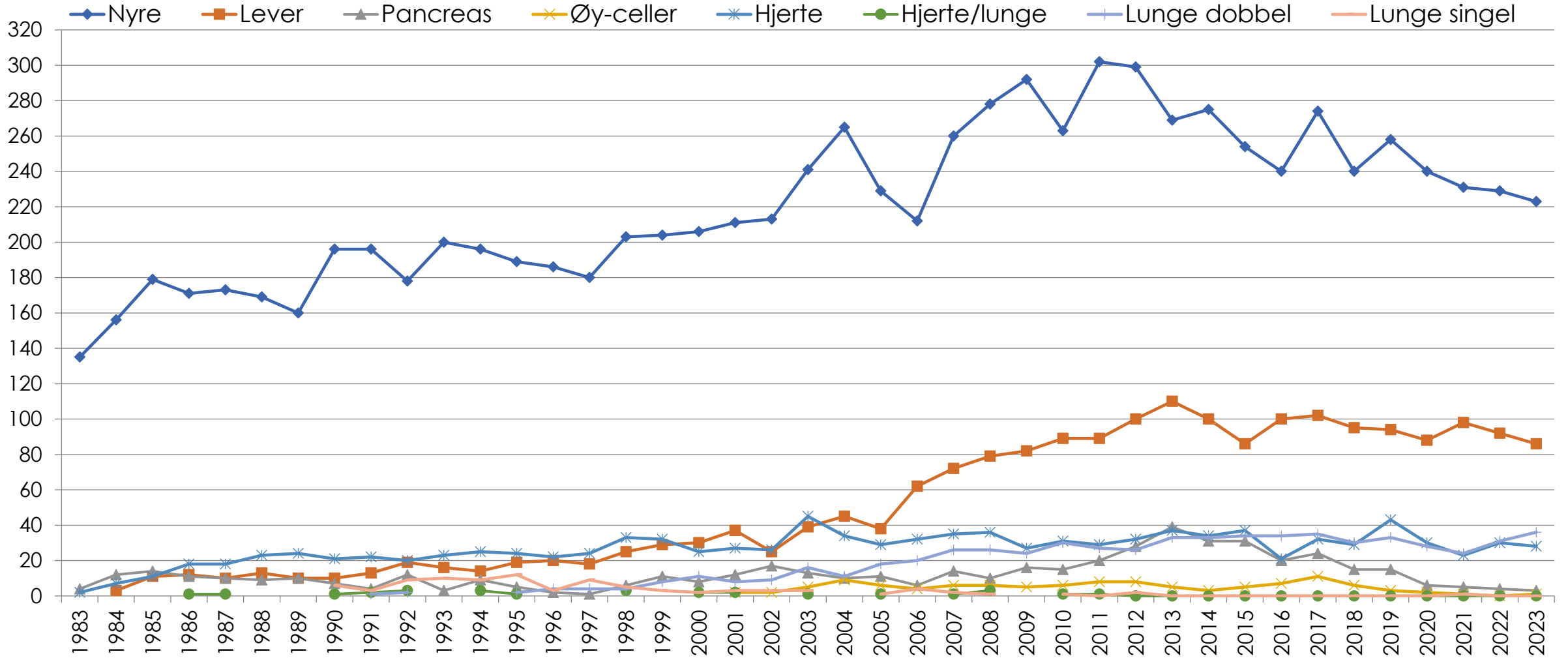
Nasjonalt behandlingstjeneste for organtransplantasjon

- Alle transplantasjoner foregår på OUS Rikshospitalet
- Organer fra levende giver og avdød giver
- Donorsykehus og organuttak
- Tilgang på organer

Utvikling ventelister pr. 31. desember 2008 – 6. des 2023

Transplantasjoner ved OUS, Rikshospitalet 1983 – til 6.des 2023

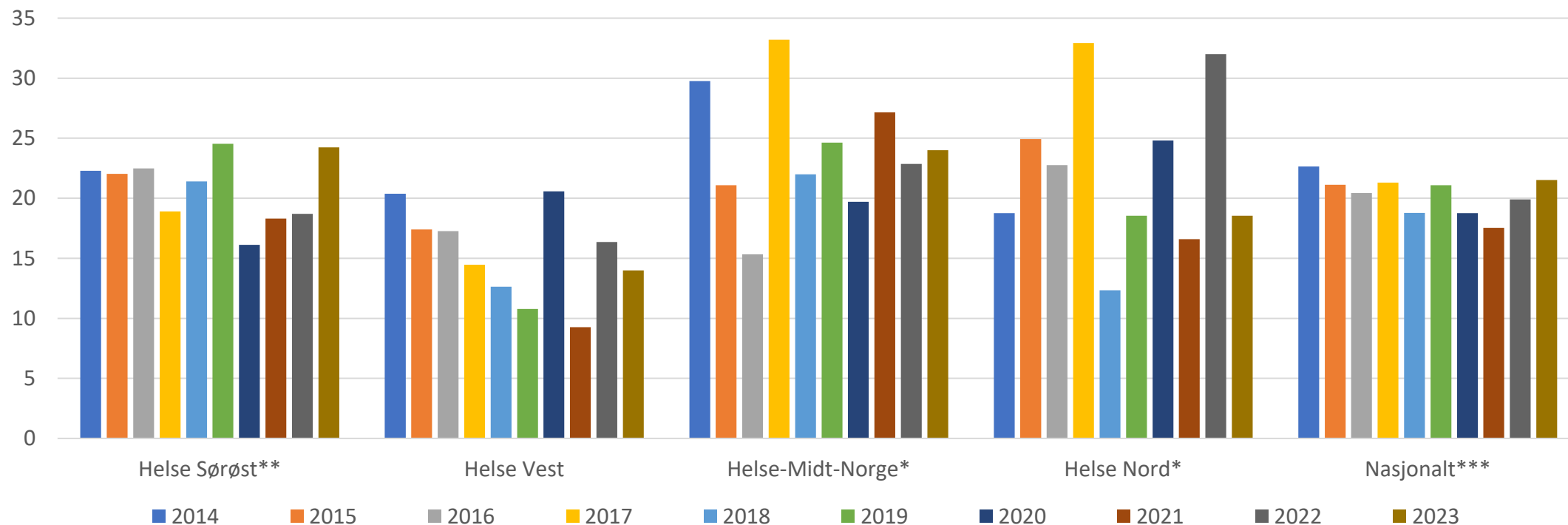

Organdonasjon pr. mill. innbygger (PMI) 2014-2023

Forskjell mellom Helseregionene og totalt antall donasjoner i Norge

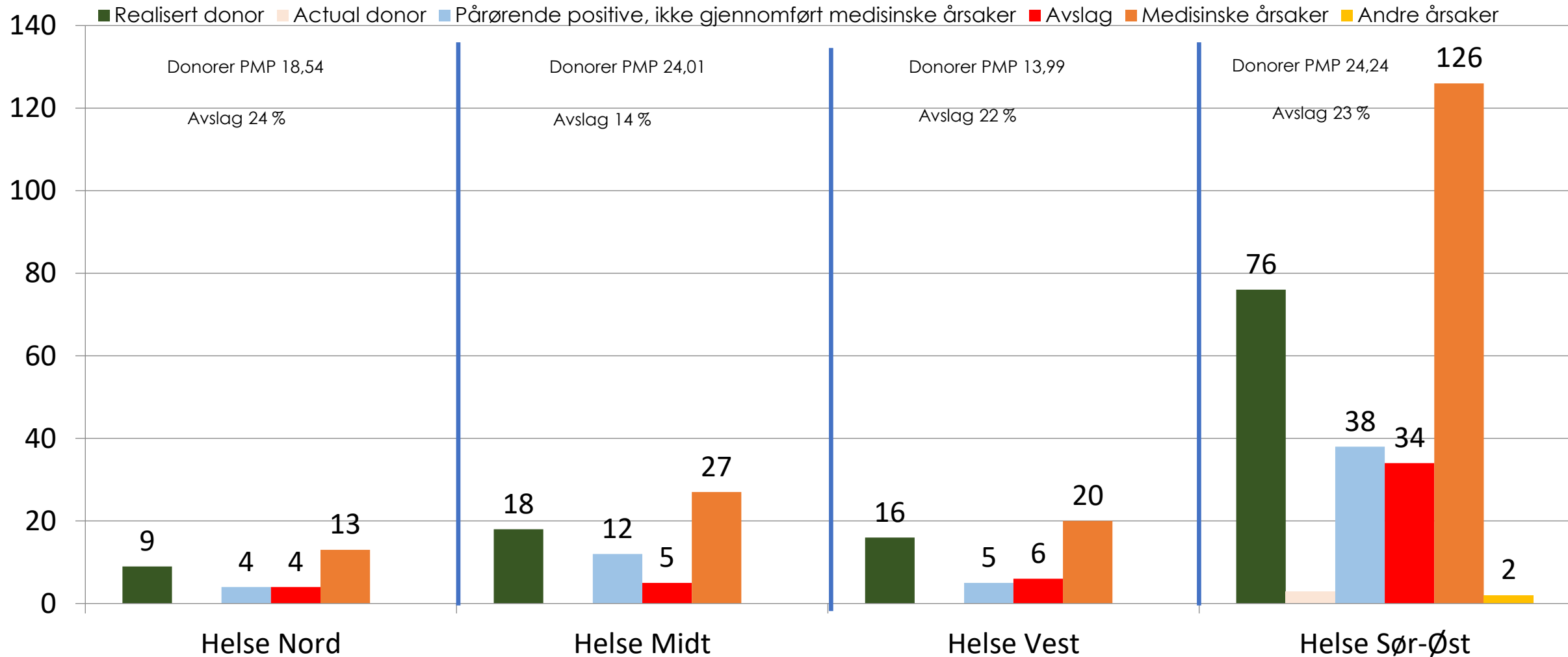
Statistisk analyse med Oneway Anova: Helse Vest har signifikant lavere antall donasjoner pmi

* $p < 0.001$, ** $p = 0.008$, *** $p = 0.031$

Aktivitet pr. helseregion 1.januar – 31.desember 2023

Donorer PMP i Norge 21,51

Organdonasjon – en nasjonal ressurs

Samfunnsøkonomisk har organdonasjon og transplantasjon en stor gevinst. Ventelisten for nyretransplantasjon har doblet seg siste ti årene.

16

32

100

28

Har vi råd
til å la
være?????

Har vi lov til å la være?

Transplantasjonsloven

- **§ 11. *Vurdering av om ein pasient kan vere aktuell som donor***

Når døden er konstatert, eller når det er svært sannsynleg at døden vil inntreffe innan kort tid og vidare livreddande behandling er formålslaus, skal det vurderast om pasienten kan vere aktuell som donor.

Ansvar

- Om ikke behandlingstjenesten med behandlingsansvar skal si ifra at dette ikke går riktig vei, hvem skal da gjøre det?
- Ikke unikt for Norge – hva gjør de i andre land?
- Hvem skal løse utfordringene?

OPPDRAG: Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol vil også gi RHF-ene i oppdrag å vurdere tiltak som skal til for å unngå uberettiget variasjon mellom sykehusene når det gjelder organdonasjon. Foto: Tone Herregården

Kjerkol: – Ønsker tiltak som kan sørge for at alle potensielle donorer blir vurdert

ULSTED: Morten Hagness (f.v.), Janne Marlene Grøtheim og Morten Skjold jobber alle med transplantasjonsmedisin på OUS, og de ønsker å få bedre resultater. Lent Jacobsen/Brakhus, Dagens Medisin/montage

...ge saker akterut på organdonasjon – vi
... av Finland

Stiftelsen Organdonasjon
17. okt. · G
I dag har daglig leder Heggen
transplantasjonskirurg Mo
høring i Stortinget, der de

Vi har vært på S

Oppdragsdokumentet 2024

Helse Sør-Øst /Helse Nord/Helse Vest/Helse Midt RHF skal gjennomgå organiseringen av organdonasjonsvirksomheten ved donorsykehusene slik at det legges til rette for at alle potensielle donorer faktisk blir vurdert for organdonasjon, og vurdere tiltak for å forhindre uberettiget variasjon i antall donorer mellom sykehusene og regionene.

Nasjonal behandlingstjeneste for organtransplantasjon gis en koordinerende rolle.

Scandiatriansplant

Organdonasjon – aktivitet innen Scandiatriansplant 1.januar – 31.desember 2023

	Danmark	Aarhus	Odense	København	Sverige	Skåne	Göteborg	Uppsala	Stockholm	Norge	Finland	Island	Estland	Scandiatriansplant
DBD	110	36	32	42	190	21	82	43	44	101	128	10	30	569
cDCD	1	0	1	0	68	11	17	15	25	18	22			109
Donorer totalt	111	36	33	42	258	32	99	58	69	119	150	10	30	678
PMP/år	18,28				24,44					21,51	26,77	25,19	21,96	22,96

Hvordan løser vi det?

- Koordinerende arbeidsgruppe
- Intern innspillsgruppe
- Nasjonal arbeidsgruppe
- Prosess
- Rapport
- Beslutning og implementering

Hvordan holde trykke oppe?

LETTER TRYKKET: Når man får folk ut av nyrekoen, bidrar det også til å lette trykket på helsetjenesten. – Rent helseøkonomisk og samfunnsøkonomisk lønner det seg, sier seksjonsoverlege Kristian Heldal ved OUS, som viser til en årlig besparelse på 700.000 kroner etter det første året. Foto: Leni Aurora Brækhus

Behov for flere levende donorer: – Nyreventelisten har aldri vært så lang som den er nå

– Det er vinn-vinn å bruke nyre fra levende givere, sier OUS-seksjonsoverlege Kristian Heldal som dro til Arendal for å spre dette budskapet, både til folk på torvet og beslutningstakere.

Den norske nyrekollapsen

Nyretransplantasjon i Norge har stupt de siste årene. Nå har noe skjedd, men Elin Madelen Ulen Larsens (30) historie viser hvorfor nyrelegene er bekymret.

En liten bulk til høyre nederst i magen. Der ligger nyren som reddet Elin Madelen Ulen Larsens liv. Foto: Olav Olsen

Takk for meg

**ORGANDONASJON
EN GAVE FOR LIVET**

